

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

17.06.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[У Верховній Раді закликають призупинити права росії в ЮНЕСКО після атаки на культурні об'єкти](#)

[Нацкомісія України у справах ЮНЕСКО вимагає реакції після удару по Лаврі й Мистецькому арсеналі](#)

[Потрібно визнати дії рф проти культурної спадщини частиною злочину геноциду, – Сагайдак. – Оксана Ліховід](#)

[ЮНЕСКО не може фізично захистити пам'ятки від атак росії, але допомагає фіксувати воєнні злочини: Євгенія Кравчук. – Поліна Горлач](#)

[Успенський собор відновлюватимуть два роки, руїни кіностудії Довженка покажуть на екскурсіях. – Дар'я Лобанок](#)

[Бережна: Під час атак 14–15 червня постраждало 13 пам'яток культури в Києві, Харкові та Дніпрі. – Поліна Горлач, Сніжана Мазур](#)

[Зеленський: «Франція допоможе відновити саркофаг ЧАЕС, Швейцарія – Лавру». – Марія Патока](#)

[Київська книгарня «Альпака» зазнала пошкоджень унаслідок російського обстрілу](#)

[«Тисячovesна» у розпалі: 2634 заявки, 40 днів на оцінку, 10 хвилин на пітчинг. – Анастасія Платонова](#)

[Підозру отримала ексдиректорка Маріупольського музею, яка передала окупантам картини Айвазовського, Куїнджі та Калмикова. – Таня Матяш](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[ЄС закликав Україну посилити плюралізм медіа, зокрема шляхом поступового згортання телемарафону. – Діана Горон](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Булгаков, Сікорський та Вернадський, або асиметрія нашої деколонізації. – Наталія Лебідь](#)

Мовні питання

[Українську мову як іноземну викладають уже в 10 польських школах](#)

Благодійність

[Лавра та кіностудія Довженка після атаки на Київ: як долучитися до](#)

Відновлення

Бренд OLIZ передасть прибуток від нової колекції на відновлення Успенського собору, пошкодженого російським обстрілом. – Катерина Кадакова

Театр

Закарпатський драмтеатр покаже чотири прем'єри до закриття сезону

Волинський театр ляльок готує прем'єру містичної драми «Гражда»

Візуальні мистецтва

Кочову Київську бієнале протягом літа можна побачити в Берліні. – Оксана Мамченкова

Солідарність на лініях розлому: чи можливий методологічний (інтер)націоналізм на Венеційській бієнале? – Міхал Муравський

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Золота дзига» та Megogo запускають спеціальну глядацьку нагороду. – Валерія Буняк

Режисер «Ти – Космос» Павло Остріков працює над новим фільмом. – Дар'я Лобанок

«Трагедія» від творців «Ти – космосу»: Павло Остріков готує нову стрічку про повернення грецьких богів. – Дмитро Дідора

На Полтавщині стартував новий культурний проєкт про спадщину земських шкіл. – Надія Страшко

Музейна справа

«Коли він приїжджав, усе ставало кольоровим»: Михайло Грицюк про свого дядька Івана Миколайчука. – Марія Степанюк

Охорона культурної спадщини

На розораному полі біля Галича виявили артефакти трипільської культури. – Оріся Шиян

Авторське право

УІК пропонує створити коаліцію чесних продавців для боротьби з піратством книжок

Підтримка України у світі

Фронтмен гурту Bring Me The Horizon підняв на концерті прапор України (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

Загальні питання

У Верховній Раді закликають призупинити права росії в ЮНЕСКО після атаки на культурні об'єкти

Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики засудив російську атаку на Київ у ніч на 15 червня, коли внаслідок удару було пошкоджено об'єкти культурної та духовної спадщини України, зокрема пам'ятки під охороною ЮНЕСКО. Комітет назвав пошкодження пам'яток, музейних колекцій, культурних інституцій і духовних святинь продовженням політики росії, спрямованої на руйнування історичної пам'яті, культурної спадщини та національної ідентичності українців. У заяві також зазначається, що атаки на українські музеї, архітектурні комплекси й релігійні святині порушують міжнародне право. Зокрема, йдеться про Гаазьку конвенцію 1954 року про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту, Конвенцію ЮНЕСКО про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини та інші міжнародні акти. У комітеті вважають неприйнятним, що росія, яка систематично пошкоджує об'єкти Всесвітньої спадщини та культурні цінності, досі користується правами держави-члена ЮНЕСКО. Комітет закликав міжнародну спільноту активніше документувати злочини росії проти культурної спадщини України, посилити механізми притягнення рф до відповідальності та пришвидшити розгляд процедур щодо призупинення її прав у ЮНЕСКО. Докладніше:

<https://chytomo.com/u-verkhovnij-radi-zaklykaiut-pryzupynyty-prava-rosii-v-iunesko-pislia-ataky-na-kulturni-ob-iekty/>

Нацкомісія України у справах ЮНЕСКО вимагає реакції після удару по Лаврі й Мистецькому арсеналі

Національна комісія України у справах ЮНЕСКО рішуче засуджує черговий російський удар і вимагає жорсткої та чіткої реакції керівництва Секретаріату ЮНЕСКО, використання інструментарію Виконавчої ради ЮНЕСКО, Комітету з охорони культурних цінностей у випадку збройного конфлікту, Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. «Чекаємо невідкладного візиту експертів ЮНЕСКО на атаковані об'єкти культурної спадщини для фіксації пошкоджень та надання об'єктивної та неупередженої оцінки наслідків чергового цинічного російського злочину», – зазначає Нацкомісія. Окрім того, вони закликають усі країни працювати над недопущенням росії до участі в ключових органах ЮНЕСКО. Докладніше:

<https://chytomo.com/natskomisiia-ukrainy-u-spravakh-iunesko-vymahaie-reaktsii-pislia-udaru-po-lavri-j-mystetskomu-arsenali/>

Потрібно визнати дії рф проти культурної спадщини частиною злочину геноциду, – Сагайдак. – Оксана Ліховід

Голова правління «Коаліції дієвців культури», співзасновниця Dofa.fund Ольга Сагайдак у проєкті «Український фокус. Ранок» на Slawa.TV та «Еспресо» зауважила: «На жаль, реакція ЮНЕСКО щодо удару рф по Києво-Печерській лаврі вкотре підтверджує, що великі міжнародні організації, покликані забезпечувати солідарність і захист прав людини, не працюють

ефективно. Це вже не вперше, коли ЮНЕСКО обмежується „глибокою стурбованістю” після удару по Львову, де кілька місяців тому російські дрони влучили в історичний центр, який перебуває під захистом ЮНЕСКО. Реакція була такою самою – „глибоке стурбування” та заклик до обох сторін конфлікту вживати всіх заходів для охорони культурної спадщини». За її словами, росія є активним членом ЮНЕСКО, і принаймні крок із блокуванням росії у комітетах ЮНЕСКО та позбавленням її права голосу міг би стати вже певним практичним жестом реагування. «Вчора наш гуманітарний комітет анонсував зміни до законодавства, до Кримінального кодексу України, з тим щоб визнати дії проти культурної спадщини частиною злочину геноциду, що тягне за собою значно більшу відповідальність не лише для виконавців злочину, а й для тих, хто ухвалює рішення. Цей крок варто було б просувати й адвокатувати серед наших країн-партнерів, у міжнародному законодавстві, щоб привернути увагу до того, що знищення музеїв і пам’яток є частиною геноциду, коли знищується ідентичність нації, її пам’ять і культура», – зазначила Сагайдак. Голова правління «Коаліції дієвців культури» також нагадала, що нещодавно було оголошено про створення міжнародного трибуналу щодо воєнних злочинів рф. «Я дуже сподіваюся, що покарання за комплексний злочин геноциду також стане частиною міжнародної відповіді на злочини росії», – резюмувала Сагайдак. Докладніше:

<https://espreso.tv/svit-potribno-viznati-dii-rf-proti-kulturnoi-spadshchini-chastinoyu-zlochynu-genotsidu-sagaydak>

ЮНЕСКО не може фізично захистити пам’ятки від атак росії, але допомагає фіксувати воєнні злочини: Євгенія Кравчук. – Поліна Горлач

За словами народної депутатки, заступниці голови Національного комітету програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх» (IFAP) Є. Кравчук, «парасолька ЮНЕСКО» сама собою не здатна убезпечити пам’ятки від ударів: «Коли ми маємо справу з агресором, який не поважає ні гуманітарне право, ні жодні конвенції, ні звичаї ведення війни, то парасолька ЮНЕСКО, яка виглядає просто занесенням у список, фізично, звісно, не захищає пам’ятки. Бо захистити можуть тільки Збройні сили України, системи ППО». Втім, вона наголосила, що статус ЮНЕСКО має важливе значення для міжнародної правового оцінювання російських атак. «Що може дати статус ЮНЕСКО – це відповідну кваліфікацію воєнного злочину. Що це не просто атака на будівлю, а атака на будівлю, яка належить як спадщина усьому людству, тому що комплекс Софії Київської і Києво-Печерської лаври входить до Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. І це вже не про спадщину окремої країни, а те, що цінно для усього світу», – пояснила вона. Коментуючи реакцію ЮНЕСКО на пошкодження лаври, Кравчук визнала, що в Україні лунала критика через відсутність прямої згадки росії в англійських заявах організації. Водночас вона вважає, що певний прогрес у формулюваннях все ж є. «Принаймні хоч і не було вказано, що це росія атакувала, але є вказаний контекст, що це збройна агресія рф, в контексті цієї війни», – сказала вона. Депутатка також звернула увагу на обмежені можливості ЮНЕСКО через те, що росія залишається членом ООН та ОБСЄ. І хоча країна-

агресор не займає ніяких важливих ролей в організації, її вплив залишається сильним. Також Кравчук наголосила, що Україна має продовжувати співпрацю з організацією. «Це не означає, що Україна не має співпрацювати з ЮНЕСКО чи блокувати діяльність експертів, які прийдуть ці збитки прораховувати. Все ж таки певні фінансові можливості в ЮНЕСКО теж є, які можна долучити до відновлення, зокрема культурної спадщини», – сказала вона. За словами Кравчук, експерти організації мають зафіксувати завдані збитки, а сама ЮНЕСКО може долучитися до процесу відновлення пошкоджених об'єктів культурної спадщини. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1332220-unesko-ne-moze-fizicno-zahistiti-pamatki-vid-atak-rosii-ale-dopomagae-fiksuvati-voenni-zlocini-evgenia-kravcuk/>

Успенський собор відновлюватимуть два роки, руїни кіностудії Довженка покажуть на екскурсіях. – Дар'я Лобанок

У Києво-Печерській лаврі відбулася пресконференція, на якій розповіли про збитки, яких зазнали об'єкти культури під час останнього масованого російського обстрілу у ніч на 15 червня. Як зауважив гендиректор кіностудії імені Олександра Довженка А. Дончик, одна російська ракета впала на дорогу між кіностудією та житловим комплексом та пошкодила центральний корпус дирекції кіностудії, який є інженерно-архітектурною пам'яткою. У приміщенні вибито всі вікна, яких було близько 300. Друга ракета знищила костюмерний цех, де зберігалася близько ста тисяч костюмів, які було пошито для фільмів різних років, і близько трьох мільйонів предметів одягу: взуття, капелюхи та інші речі. «Ми були спокійні за всю нашу колекцію, тому що будівля досить капітальна: у неї був залізобетонний фундамент та залізобетонна стеля, яка мала захистити споруду. Але приліт був прямо в цю будівлю, і дах не витримав та провалився, і почалася пожежа. Приліт був о 2:08 ночі. Рятувальники приїхали швидко, пожежники почали гасіння пожежі, але оскільки це були костюми, то гасіння тривало до самого ранку», – розповів Дончик. Проте гендиректор уточнив, що частина колекції зберігалася в іншій локації, тому вціліла. Поруч із місцем влучання також знаходилося сховище плівок, де було близько 600 фільмів у плівковому варіанті. Дончик розказав, що там було вибито вікна і двері, але з колекції нічого не постраждало. Також він розповів, що серед 18 споруд кіностудії жодна не має вцілілого вікна. Щодо відновлювальних робіт, гендиректор сказав, що сподівається на те, що до зими зможуть відновити вікна і двері. Кіностудія продовжує працювати та приймати відвідувачів. Окрім Успенського собору Києво-Печерської лаври, постраждали також скарбниця Національного музею історії України, Музей книги та друкарства України, Національна історична бібліотека, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, фондосховище Національного музею народної архітектури і побуту України. «Найбільше, зрозуміло, постраждав Успенський собор, але ми – комплексний об'єкт, і ми маємо дивитися це як на комплекс пам'яток від XII до XIX століття», – сказав генеральний директор заповідника М. Остапенко. Пошкоджено більше 80% даху собору. Він зазначив, що всі експонати, яким загрожувало пошкодження, демонтовано і врятовано.

Це було зроблено в першу годину після прильоту. «Найголовніше, ми запобігли проникненню вогню всередину собору, а це була найбільша загроза, бо всередині знаходиться 25-метровий іконостас, який пропитаний оліфою, фарбами і якби він спалахнув, то його неможливо було б зупинити і врятувати в майбутньому. Це найбільший іконостас в Україні», – розповів Остапенко. За попередніми даними, збитки перевищують 500 мільйонів гривень. Проте гендиректор наголосив, що комплексний аналіз усіх елементів для подальшої реставрації ще триває, і сума може змінитися. За оцінками фахівців, відновлення може тривати близько двох років. Проте наразі колектив заповідника вивчає можливості для відновлення відвідування Києво-Печерської лаври. Також Остапенко заявив, що сподівається, що під час реставраційних робіт вдасться прибрати з собору імперіалістичну та проросійську символіку, зокрема, прибрати портрет митрополита УПЦ МП Павла (Лебідя). Генеральна директорка культурно-мистецького і музейного простору О. Островська-Люта розповіла, що у Мистецькому Арсеналі пошкоджено орієнтовно 2 тисячі м² покрівлі та горища. Влучання сталося по центральній частині будівлі – над місцем, де зазвичай встановлюють головну сцену «Книжкового Арсеналу». Гендиректорка додала, що удар припав на ту частину, яку було підірвано у 1941 році радянською диверсійною групою при відступі. Музейна колекція вціліла так само, як і роботи, які готували до виставки «Мерехтливі зв'язки» про український живопис 90-х років і дотепер. «Ми розуміємо, що процес відновлення буде тривати якийсь час. Він, очевидно, буде коштувати щонайменше десятки мільйонів гривень, може, більше», – додала Островська-Люта. Наразі в будівлі проводять обстеження та першочергові роботи зі стабілізації. Щодо відновлення, гендиректорка додала, що відновити покрівлю важливо до зими. У не пошкодженій частині будівлі програмну діяльність планують відновити вже цього літа. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/naslidki-obstrilu-kiyeva-poshkodzhennya-lavri-dovzhenko-studiji-ta-mistECKogo-arsenalu-315610/>

Бережна: Під час атак 14–15 червня постраждало 13 пам'яток культури в Києві, Харкові та Дніпрі. – Поліна Горлач, Сніжана Мазур

Віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна повідомила, що Міністерство культури спільно з Міністерством внутрішніх справ та керівництвом заповідника «Києво-Печерська лавра» організували зустріч для міжнародних партнерів. «Понад сімдесят представників міжнародних установ були присутні на зустрічі, щоб оцінити масштаб збитків і масштаби шкоди, яку росія нанесла Успенському собору», – зазначила вона. За словами міністерки, одним із механізмів залучення коштів на відновлення культурної спадщини є Український фонд культурної спадщини, створений наприкінці минулого року в Бельгії. До нього вже вдалося залучити майже п'ять мільйонів євро внесків з Іспанії, Данії, Люксембургу, Великої Британії та Польщі. Вона додала, що перші об'єкти для фінансування планують представити під час Конференції з відновлення України, яка наступного тижня відбудеться в Будапешті. Крім того, за словами міністерки, уряд уже розпочав

підготовку до фінансування відновлення пошкодженого Успенського собору. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1332286-berezna-pid-cas-atak-14-15-cervna-postrazdalo-13-pamatok-kulturi-v-kievi-harkovi-ta-dnipri/>

Зеленський: «Франція допоможе відновити саркофаг ЧАЕС, Швейцарія – Лавру». – Марія Патока

Президент України В. Зеленський під час саміту G7 у французькому місті Евіан-ле-Бен повідомив, що швейцарські спеціалісти допоможуть з відновленням Києво-Печерської лаври після атаки росії 15 червня. Докладніше:

<https://suspilne.media/1332358-zelenskij-francia-dopomoze-vidnoviti-sarkofag-caes-sveycaria-lavru/>

Київська книгарня «Альпака» зазнала пошкоджень унаслідок російського обстрілу

Книгарня «Альпака» на вулиці Степана Бандери у Києві зазнала пошкоджень унаслідок нічного російського обстрілу 15 червня. У приміщенні вибито вікна, деформовано рами й частково обвалилася стеля. Для видавничої корпорації «Ранок» це вже третє пошкодження за останній місяць: у ніч на 14 травня внаслідок російського удару по Києву було пошкоджено один із логістичних центрів компанії; 24 травня під час масованої атаки дронами й ракетами також пошкоджень зазнав центральний офіс видавництва на Лук'янівці. Докладніше:

<https://chytomo.com/kyivska-knyharnia-alka-zaznala-poshkodzen-unaslidok-rosijskoho-obstrilu/>

«Тисячovesна» у розпалі: 2634 заявки, 40 днів на оцінку, 10 хвилин на пітчінг. – Анастасія Платонова

Авторка аналізує, хто подався на найбільшу програму державної підтримки культури, з чого експерти обиратимуть переможців і що далі. Докладніше:

<https://detector.media/rinok/article/250551/2026-06-17-tysyachovesna-u-rozpali-2634-zayavky-40-dniv-na-otsinku-10-khvylyn-na-pitchyng/>

Підозру отримала ексдиректорка Маріупольського музею, яка передала окупантам картини Айвазовського, Куїнджі та Калмикова. – Таня Матяш

«За даними слідства, на початку повномасштабного вторгнення росії підозрювана, маючи вільний доступ до музейного сховища, незаконно заволоділа картинами, які експонувалися у Художньому музеї імені Архипа Куїнджі. Спочатку вона перевезла їх до власного помешкання, а згодом, після домовленостей із представниками окупаційної адміністрації, особисто передала загарбникам», – йдеться в повідомленні Офісу генерального прокурора. Серед викрадених культурних цінностей – картина Івана Айвазовського «Біля берегів Кавказу», полотна Архипа Куїнджі «Червоний захід», «Осінь. Крим» та «Ельбрус», а також робота Григорія Калмикова «Куїнджі годує голубів». Пізніше картини було вивезено до так званого «донецького республіканського художнього музею» та незаконно внесено до російського реєстру музейних

цінностей. Колишній директорці заочно повідомлено про підозру у порушенні законів та звичаїв війни (ч. 1 ст. 438 КК України). Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/06/17/745742_pidozru_otrimala_eksdirektorka.html

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

ЄС закликав Україну посилити плюралізм медіа, зокрема шляхом поступового згортання телемарафону. – Діана Горон

Європейський Союз привітав поточні зусилля України щодо посилення стійкості до дезінформації та іноземних інформаційних маніпуляцій і втручань (FIMI) під час виборів і закликав її продовжити зміцнювати прозорий, плюралістичний і незалежний медіаландшафт, зокрема через перегляд і поступове згортання телемарафону «Єдині новини». Про це йдеться в документі щодо вступу України до ЄС під назвою «Спільна позиція Європейського Союзу – Кластер 1 „Основи”». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250548/2026-06-16-ies-zaklykav-ukrainu-posylyty-plyuralizm-media-zokrema-shlyakhom-postupovogo-zghortannya-telemarafonu/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Булгаков, Сікорський та Вернадський, або асиметрія нашої деколонізації. – Наталія Лебідь

«Демонтаж пам'ятника Булгакову запустив обговорення події прогнозованою колією. Був чи не був письменник українофобом? Був він плагіатором чи його твори мають власну цінність? І навіть якщо він не любив Петлюру, то чи можна йому пробачити це за ностальгійні та проникливі описи Києва? Походивши колом, диспутанти вчергове вперлися у глухий кут. Ніхто нікого не переконав, і симпатки Булгакова не перетворилися на його опонентів. Але головне навіть не це. Контрпродуктивність подібних „срачів” обрізає горизонти бачення проблеми в цілому. А вона полягає у відсутності єдиних критеріїв того, хто вартий умовного п'єдесталу, а хто має бути з нього скинутий. Бо якщо Булгакову закидають байдужість до України, то чому це не працює у випадку з Сікорським та Вернадським? Якщо Булгаков – імперець, то чому у Чернівцях стоїть пам'ятник Францу-Йосипу? „Булгаков був обраний головною мішенню, бо він – всевітньо відомий письменник, а тому блогери і хейтери чудово розуміють, що саме на хайпу довкола нього вони піднімуть свої сторінки”, – говорить „Лівому берегу” директорка музею Булгакова Л. Губіанурі. І додає: „Я зовсім не захищаю пам'ятник, бо потреба в ньому була штучно створена. Його звели на гроші тогочасного депутата Київради Д. Басса від фракції мера Черновецького. Пам'ятник з'явився зненацька і, мабуть, мав би символізувати зв'язок забудовника із містом на прикладі відомої загалу постаті. Юридично він усі ці роки висів у повітрі, не був оформлений та поставлений на баланс...”. Ми теж, як і Губіанурі, не захищаємо пам'ятник і не оплакуємо його. А лише намагаємося зрозуміти, чи є наша дерусифікація та деколонізація нелогічною. Про це і йтиметься далі». Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/06/17/745560_bulgakov_sikorskiy_vernadskiy.html

Мовні питання

Українську мову як іноземну викладають уже в 10 польських школах

У Польщі українську мову як другу або додаткову іноземну викладають уже в 10 школах. У вересні її планують запровадити ще у п'яти закладах освіти. Про це йшлося під час III Міжнародної науково-практичної конференції «Українська мова як іноземна в Польщі», що пройшла 12–13 червня в Ягеллонському університеті у Кракові та яку проведено за підтримки Фондації Пилипа Орлика. У ній взяли участь понад 100 науковців, викладачів, дослідників, освітніх менеджерів і студентів із Польщі, України, Австрії, Франції, Італії та Канади. Захід відбувся після того, як у травні 2026 року випускники польських шкіл уперше склали державний випускний іспит з української мови як іноземної. Так українська стала однією з мов, які можна обирати на матуру – державний випускний іспит у Польщі, що підтверджує здобуття повної середньої освіти. Голова оргкомітету конференції, доцент Інституту славістики Польської академії наук П. Левчук зазначив, що після появи навчальних програм і першого іспиту з української мови інтерес до її вивчення у польських школах зріс. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainsku-movu-ia-k-inozemnu-vykladaut-uzhe-v-10-polskykh-shkolakh/>

Благодійність

Лавра та кіностудія Довженка після атаки на Київ: як долучитися до відновлення

ПриватБанк спрямував понад 2 мільйони гривень власних коштів на відновлення Києво-Печерської лаври й одночасно відкрив благодійний «конверт», до якого може долучитися кожен охочий. «Нафтогаз України» оголосив, що надасть фінансову допомогу на відновлення одразу двох об'єктів: Лаври та кіностудії імені Довженка. Рішення ухвалено в координації з урядом. Опубліковано реквізити для охочих долучитися до допомоги. Докладніше:

<https://artslooker.com/lavra-ta-kinostudiia-dovzhenka-pislia-ataky-na-kyiv-ia-k-doluchytysia-do-vidnovlennia/>

Бренд OLIZ передасть прибуток від нової колекції на відновлення Успенського собору, пошкодженого російським обстрілом. – Катерина Кадакова

Український бренд OLIZ спрямує кошти від продажу колекції хусток «Лавра» на відновлення Успенського собору, що постраждав під час масованого російського обстрілу 15 червня. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/06/16/brend-oliz-peredast-prybutok-vid-novoi-kolektsii-na-vidnovlennia-uspenskoho-soboru-poskodzhenoho-rosiyskym-obstrilom/>

Театр

Закарпатський драмтеатр покаже чотири прем'єри до закриття сезону

Закарпатський академічний обласний український музично-драматичний театр імені братів Шерегіїв підготував десять прем'єр за цьогорічний театральний сезон. Наразі у закладі готуються до закриття сезону. Так, із 21 по 28 червня в театрі представлять одразу чотири нові постановки – різних жанрів, на різних сценах та від різних режисерів. Це вистави «Інша», «Осінь історія», «Децима» та «Дзеркало бажань». Докладніше про них:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1079959-zakarpatskii-dramteatr-pokaze-cotiri-premjeri-do-zakrittia-sezonu>

Волинський театр ляльок готує прем'єру містичної драми «Гражда»

У Волинському академічному обласному театрі ляльок готують прем'єру містичної драми «Гражда» за п'єсою О. Михайлова. Над постановкою працює режисерка І. Ципіна у співпраці з художницею О. Радкевич. Показ відбудеться 20 червня. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1079934-volinskii-teatr-lialyok-gotuje-premjeru-misticnoyi-drami-grazda>

Візуальні мистецтва

Кочову Київську бієнале протягом літа можна побачити в Берліні. – Оксана Мамченкова

Київська бієнале – це міжнародний проект, який від початку повномасштабного вторгнення переміщується в різні місця. Берлінський етап бієнале має назву «Птах, який не може приземлитись» і включає масштабну виставку та живу програму з лекціями, дискусіями та подіями. Виставка розгортається по всій будівлі та досліджує ідеї через сучасне мистецтво, звук і розмови, повідомляється на сайті KW Institute for Contemporary Art. Експонуватиметься до 13 вересня. Виставку зосереджено на концепції «Середнього Сходу – Європи» та на історії конфліктів, колоніалізму й імперіалізму в цьому регіоні. Конфлікти, що повторюються знову і знову, розкривають старі рани від попередніх конфліктів. Ці конфлікти впливають на те, як люди розуміють спільний досвід, мову та уявлення про світ. Бієнале об'єднує понад 40 митців і учасників з різних країн і різних поколінь. Серед українських художників та художниць тут представлені, зокрема, Л. Васильченко, О. Радинський, А. Звягінцева та ін. Їхні роботи формуються особистим досвідом і присвячені темам розлуки, міграції, пам'яті, емоцій і слідів історії, що залишаються в людях і в місцях, де вони живуть. Жива програма включає перформанси, концерти та сеанси слухання. Звук використовується для дослідження політичних і географічних зв'язків. Багато голосів разом допомагають висловити історію, емоції та здатність відновлюватися після важких переживань. Кураторкою проекту стала Софі Крог Крістенсен. Джерело:

https://lb.ua/culture/2026/06/16/745636_kochovu_kiyivsku_biiennale.html

Солідарність на лініях розлому: чи можливий методологічний

(інтер)націоналізм на Венеційській бієнале? – Міхал Муравський

Під час Венеційської бієнале 2026 року питання солідарності стало не менш помітним, ніж самі виставки. Повернення російського та ізраїльського павільйонів, заклики до бойкотів, відставка журі та суперечки навколо підтримки України й Палестини перетворили мистецьку подію на простір політичного протистояння. У своєму есе антрополог архітектури та співкуратор Українського павільйону (на полях Венеційської архітектурної бієнале 2025) Міхал Муравський аналізує події навколо Бієнале: від кампаній солідарності та відкритих листів до суперечок довкола України й Палестини, і розмірковує над тим, чи можлива солідарність, що не відтворює логіку геополітичних кемпів. Докладніше:

<https://artslooker.com/solidarnist-na-liniiakh-roznomu-chy-mozhlyvyi-metodolohichnyi-inter-natsionalizm-na-venetsiyskiy-biennale/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Золота дзига» та Megogo запускають спеціальну глядацьку нагороду. – Валерія Буняк

Медіасервіс Megogo став офіційною стрімінг-платформою 10-ї Національної кінопремії «Золота дзига». У межах ювілейної церемонії премії започатковано спеціальну глядацьку номінацію Megogo Audience Award. Онлайн-голосування проходитиме на Megogo до 30 червня. У номінації – українські фільми, що вийшли в національний прокат у 2025 році та потрапили до переліку за результатами боксофісу, а також касові релізи кінця 2024 року. Серед номінантів – «Антарктида», «Ти – космос», «Раша гудбай», «Збори ОСББ», «Батьківські збори» та «Вартові Різдва». Переможцем стане стрічка з найбільшою кількістю голосів. Вручення нагороди відбудеться 25 липня під час церемонії 10-ї Національної кінопремії «Золота дзига». Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/250534/2026-06-16-zolota-dzyga-ta-megogo-zapuskayut-spetsialnu-glyadatsku-nagorodu/>

Режисер «Ти – Космос» Павло Остріков працює над новим фільмом. – Дар'я Лобанок

Український режисер П. Остріков працює над новим повнометражним фільмом «Трагедія». Його проєкт відібрано до міжнародної програми воркшопів MFI Script 2 Film. Стрічка розповідатиме про майбутнє після завершення російсько-української війни. Головний герой Юрій, професор філософії, який після загибелі дружини втратив інтерес до життя, опиняється у світі, де на Землю повернулися давньогрецькі боги. Разом зі своїм студентом Колею вони вирушають у подорож через всю Україну в пошуках царства мертвих, сподіваючись повернути своїх найдорожчих людей. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/pavlo-ostrikov-znimaye-noviy-film-tragediya-315614/>

«Трагедія» від творців «Ти – космосу»: Павло Остріков готує нову стрічку про повернення грецьких богів. – Дмитро Дідора

Про майбутню стрічку «Трагедія». Докладніше:

<https://antonina.detector.media/kino/post/225794/2026-06-16-tragediya-vid-tvortsiv-ty-kosmosu-pavlo-ostrikov-gotuie-novu-strichku-pro-povernennya-gretskykh-bogiv/>

На Полтавщині стартував новий культурний проєкт про спадщину земських шкіл. – Надія Страшко

Департамент культури і туризму Полтавської обласної військової адміністрації у партнерстві з командою Ukraine Open розпочав роботу над другим культурним проєктом за підтримки Українського культурного фонду. Ініціатива реалізується в межах програми «Мистецтво в кадрі» та спрямована на продовження дослідження й осмислення унікальної спадщини земських шкіл. Йдеться про створення документального фільму «Зберегти не можна втратити. Спадок Сластьона», який відкриє нові грані української архітектурної спадщини та постаті О. Сластьона як художника й архітектора, котрий сформував її візуальну мову. Стрічка створюється у кількох версіях – із перекладом українською жестовою мовою та аудіодискрипцією (аудіоописом). Докладніше:

<https://myrgorod.rayon.in.ua/news/1079900-na-poltavshhini-startuvav-novii-kulturnii-projekt-pro-spadshhinu-zemskix-skil>

Музейна справа

«Коли він приїжджав, усе ставало кольоровим»: Михайло Грицюк про свого дядька Івана Миколайчука. – Марія Степанюк

Від 1991 року у Чорторії Чернівецької області функціонує музей-садиба імені актора й режисера І. Миколайчука. Будівлю відновлено за старими ескізами та світлинами. Спершу музеєм опікувалася матір Миколайчука, а з 2013 року – його племінник М. Грицюк. Він розповідає про дитинство поруч з Миколайчуком, історію створення музею-садиби, знайомство актора із С. Параджановим, роботу Миколайчука з дітьми з порушеннями слуху та про те, як пам'ять про одного з найвидатніших українських кіномитців живе у Чорторії сьогодні. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/muzey-ivana-mikolaychuka-u-chortoriji-istoriya-spogadi-cikavi-fakti-315601/>

Охорона культурної спадщини

На розораному полі біля Галича виявили артефакти трипільської культури. – Оріся Шиян

Біля Галича на Прикарпатті виявлено нові археологічні знахідки. Артефакти трипільської культури знайдено на полі біля села Мединя в урочищах Лази та Чумали, на високій надзаплавній терасі правого берега річки Лімниця. Про це 16 червня повідомили у Національному заповіднику «Давній Галич». Артефакти, що датуються понад п'ятьма тисячами років тому, виявлено на поверхні розораного поля, засіяного гречкою та соєю. Серед знахідок – крем'яні відбійники, крем'яні сколи, фрагменти кераміки та два уламки сокири з опоки. Докладніше:

Авторське право

УІК пропонує створити коаліцію чесних продавців для боротьби з піратством книжок

Український інститут книги та Українська видавнича асоціація пропонують створити коаліцію чесних продавців і видавців, а також запровадити спеціальне маркування легальних ресурсів, щоб покупці могли відрізнити офіційні книжкові майданчики від піратських, розповіла в.о. директорки Українського інституту книги О. Коваль. За її словами, нині українські автори й видавці зіштовхуються як із піратськими паперовими книжками, так і з незаконним поширенням електронних видань. У випадку друкованих книжок ідеться насамперед про маркетплейси й соціальні мережі, а у випадку електронних – про телеграм-канали та спеціалізовані сайти. Коваль зазначила, що в Україні вже працює Національний офіс інтелектуальної власності – УкрНОІВІ, який займається роз'ясненням у сфері захисту авторського права. Водночас, на її думку, головна проблема полягає не лише в законодавстві, а в практичних механізмах реагування на порушення, оскільки Український інститут книги та УкрНОІВІ не можуть самостійно закрити піратські ресурси. Щоб розпочати процедуру, ініціатива має виходити від правовласника – автора або видавця. Саме він має зафіксувати порушення, звернутися до правоохоронних органів, супроводжувати справу й доводити її до суду. Коваль наголосила, що для правовласників це складний і виснажливий процес, адже кожен випадок піратства фактично потребує окремого розгляду. Крім того, після закриття одного ресурсу швидко може з'явитися інший. Певні зрушення, за її словами, уже є. Під час дискусії на «Книжковому Арсеналі», присвяченій книжковому піратству, представник OLX повідомив про готовність платформи блокувати продаж піратських книжок. Коваль вважає, що якщо до такої практики долучаться інші великі маркетплейси, зокрема Rozetka, Prom та подібні ресурси, це може суттєво ускладнити продаж контрафактної книжкової продукції. Водночас, за її словами, окремою проблемою залишаються Telegram та Instagram, де активно поширюють і продають піратські книжки. Коваль також звернула увагу на роботу пошукових систем. «Та й Google не радує, оскільки на будь-який запит про книжку він видає 2–3 легальних і з десятків піратських ресурсів, замість того, щоб їх блокувати, бо піратів здалеку видно. Саме тому боротьба з піратством потребує не одного рішення, а комплексного підходу», – зазначила вона. На думку Коваль, боротьба з піратством має поєднувати кілька напрямів. «З одного боку, потрібна системна співпраця з цифровими платформами та блокування ресурсів, які поширюють підробки або нелегальний контент. З іншого – важливо продовжувати просвітницьку роботу. Люди мають усвідомлювати, що піратська книжка – це фактично вкрадений продукт», – сказала Коваль. Саме тому Український інститут книги й Українська видавнича асоціація пропонують створити коаліцію чесних продавців і видавців. Ідея також передбачає спеціальне маркування легальних ресурсів, щоб покупець

одразу бачив, що купує книжку в офіційного продавця. Докладніше:

<https://chytomo.com/v-ukraini-proponuiut-stvoryty-koalitsiiu-chesnykh-prodavtsiv-dlia-borotby-z-knyzhkovym-piratstvom/>

Підтримка України у світі

Фронтмен гурту Bring Me The Horizon підняв на концерті прапор України (ВІДЕО). – Микита Кишиневський

Вокаліст британського рок-гурту Bring Me The Horizon Олівер Сайкс вчоргове підтримав Україну під час свого виступу. Співак спустився зі сцени до фанатів, узяв синьо-жовтий прапор та накинув його на плечі. Докладніше:

<https://shotam.info/frontmen-hurtu-bring-me-the-horizon-pidniav-na-kontserti-prapor-ukrainy-video/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm